

BIULETYN

CENTRALNEJ RADY ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

1971

Warszawa, dnia 14 września 1971 r.

Nr 9

SPIS TREŚCI

Dział A

- poz. 69 — List Prezydium Rządu i Prezydium Centralnej Rady Związków Zawodowych w sprawie doraźnych przedsięwzięć zmierzających do poprawy stanu bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach pracy 154

Dział B

- poz. 70 — Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 31 lipca 1971 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie funduszu zakładowego w przedsiębiorstwach górnictwa węglowego, w przedsiębiorstwach energetycznych oraz w przedsiębiorstwach przemysłu gazowniczego w resorcie górnictwa i energetyki 155
- „ 71 — Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 sierpnia 1971 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie uposażenia administracyjnych pracowników sądów powszechnych i sądów ubezpieczeń społecznych 156
- „ 72 — Uchwała Nr 154 Rady Ministrów z dnia 30 lipca 1971 r. w sprawie udziału Naczelnej Organizacji Technicznej oraz zrzeszonych w niej stowarzyszeń naukowo-technicznych w intensyfikacji gospodarki i rozwijaniu nowej techniki 156
- „ 73 — Uchwała Nr 157 Rady Ministrów z dnia 31 lipca 1971 r. w sprawie ustanowienia odznaki „Zasłużony Pracownik Handlu Zagranicznego” 159
- „ 74 — Uchwała Nr 158 Rady Ministrów z dnia 31 lipca 1971 r. w sprawie nadania odznak „Zasłużonego Działacza Turystyki”, „Zasłużonego Działacza Kultury Fizycznej” i „Zasłużonego Mistrza Sportu” 160
- „ 75 — Uchwała Nr 166 Rady Ministrów z dnia 12 sierpnia 1971 r. zmieniająca uchwałę w sprawie umundurowania i odznak służbowych oraz dodatku za wysługę lat pracowników resortu komunikacji, objętych przepisami dekretu z dnia 21 kwietnia 1954 r. o niektórych prawach i obowiązkach pracowników kolejowych 160
- „ 76 — Rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu Drobnej Wytwórczości z dnia 30 czerwca 1971 r. w sprawie nauki zawodu w zakładach pracy 161
- „ 77 — Rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 27 lipca 1971 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie orzekania o czasowej niezdolności do pracy 168

DZIAŁ A

69

PREZYDIUM RZĄDU

Warszawa, sierpień 1971 r.

I

**PREZYDIUM CENTRALNEJ RADY
ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH**

Do

**Ministrów,
przewodniczących prezydiów rad narodowych stopnia wojewódzkiego,
dyrektorów zjednoczeń, dyrektorów przedsiębiorstw oraz zakładów pracy**

do

**Przewodniczących zarządów głównych, zarządów okręgowych,
wojewódzkich komisji związków zawodowych,
przewodniczących rad zakładowych i działaczy samorządu robotniczego**

do

Zalóg robotniczych

do

Inspektorów pracy, społecznego aktywu bezpieczeństwa i higieny pracy**LIST****PREZYDIUM RZĄDU I PREZYDIUM CENTRALNEJ RADY ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH**

w sprawie doraźnych przedsięwzięć zmierzających do poprawy stanu bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach pracy.

Efekty gospodarki narodowej i związany z nimi wzrost stopy życiowej ludności są w poważnym stopniu uzależnione od stanu warunków pracy i zdrowotności załóg oraz wysokiej kultury pracy.

Wypadki przy pracy i choroby zawodowe pociągają za sobą wiele ludzkich nieszczęść i cierpień, są źródłem poważnych szkód materialnych i moralnych. Dezorganizują również przebieg procesów produkcyjnych, utrudniają wykonanie planowych zadań.

Sprawy bezpieczeństwa i higieny pracy są niezmiernie ważnym problemem społeczno-gospodarczym. Były one również rozpatrywane w dniu 13 sierpnia 1971 r. przez Sekretariat Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. Ustalono zadania, zmierzające do szybkiej likwidacji rażących zaniedbań w warunkach i organizacji pracy, występujących jeszcze w zakładach pracy. Uznano za konieczne zdecydowane zwiększenie troski i poczucia odpowiedzialności ministrów oraz podległych im jednostek organizacyjnych za realizację ustawy o bhp oraz uchwał Rządu mających na celu systematyczną poprawę bezpieczeństwa i higieny pracy, zapewnienia właściwej organizacji i dyscypliny pracy, podnoszenia kultury warsztatu i miejsca pracy.

Równocześnie zachodzi potrzeba skuteczniejszej działalności instancji i organizacji związków zawodowych w realizacji ich uprawnień i obowiązków w dziedzinie stwarzania należytej atmosfery oraz dyscypliny przestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy.

Istniejące akty prawne, uchwały i decyzje Rządu oraz ustalenia instancji związków zawodowych zo-

bowiązują, aby w każdym zakładzie pracy — w tym również w zakładach wyposażonych w przestarzałe urządzenia — niezależnie od przedsięwzięć długofalowych we własnym zakresie, w oparciu o własne środki oraz inicjatywę i zaangażowanie społeczne załóg, usuwać wiele istotnych przyczyn zagrożeń zdrowia i życia pracowników.

Odpowiedzialność kierownictwa przedsiębiorstw, kierowników wydziałów, oddziałów i odcinków produkcyjnych za warunki pracy załóg, na równi z odpowiedzialnością za wyniki produkcyjne, określają wydane przez Rząd w ostatnich latach akty prawne, a w szczególności decyzja Nr 104/70 Prezydium Rządu z dnia 15 sierpnia 1970 r.

Jak wykazały analizy i badania, niepełna i często formalna realizacja postanowień Rządu w sprawach bhp nie wpłynęła na zmniejszenie ilości wypadków przy pracy i zagrożeń zawodowych, a ponadto występują w niektórych zakładach pracy zjawiska nieewidencjonowania wszystkich zaistniałych wypadków.

W tej sytuacji Prezydium Rządu i Prezydium Centralnej Rady Związków Zawodowych uważają za konieczne podjęcie energicznego i skutecznego działania przez kierownictwa ministerstw, zjednoczeń i aktywu związków zawodowych w celu skutecznej likwidacji głównych źródeł i przyczyn zagrożeń powodujących wypadki przy pracy.

Dla zwiększenia w zakładach pracy skutecznej realizacji obowiązujących norm prawnych i planowanych zadań w zakresie poprawy warunków pracy podjąć należy następujące działanie:

— ministrowie, kierownicy urzędów centralnych i przewodniczący prezydiów rad narodowych stopnia wojewódzkiego zapewnią przeprowadzenie dokładnej kontroli realizacji postanowień Rządu i Centralnej Rady Związków Zawodowych w sprawach bhp, dopilnowując pełnego wykonania przewidzianych na 1971 r. zadań i przedsięwzięć;

— kierownicy przedsiębiorstw i innych jednostek organizacyjnych w oparciu o posiadane rozpoznanie i w konsultacji z załogami podejmą intensywne działania w celu szybszego usuwania zagrożeń wypadkowych związanych z techniką, technologią i organizacją oraz dyscypliną pracy, koncentrując uwagę na wydziałach i stanowiskach roboczych, gdzie liczba wypadków, szczególnie ciężkich, jest wysoka i nie wykazuje tendencji spadkowych;

— ministrowie, dyrektorzy zjednoczeń oraz dyrektorzy zakładów pracy zapewnią, by w przyjmowanych planach techniczno-ekonomicznych na 1972 r. zabezpieczone zostały niezbędne środki na realizację najpilniejszych zadań z zakresu bhp;

— instancje i organizacje związkowe oraz samorząd robotniczy zapewnią rozwijanie w sposób planowy działalności społeczno-wychowawczej dla wzrostu inicjatyw w zakresie poprawy organizacji pracy, porządku i dyscypliny produkcji oraz wspólnie z administracją będą nagradzać, wyróżniać i popularyzować zasłużonych w tej dziedzinie pracowników;

— na sesjach KSR (zebraniach związkowych) w terminie do dnia 30 listopada 1971 r. należy dokończyć na podstawie sprawozdań kierowników zakładów pracy oraz koreferatu Rady Zakładowej oceny wykonania zadań w dziedzinie poprawy bezpieczeństwa i higieny pracy; w oparciu o wyniki oceny kierownicy zakładów pracy ustalą środki dla realizacji zadań w tym zakresie;

— instancje związkowe i rady zakładowe oraz organy samorządu robotniczego zapewnią szczególną pomoc aktywowi społecznej inspekcji pracy w za-

kresie kontroli i egzekwowania poprawy warunków bezpieczeństwa i higieny pracy;

— inspekcja pracy powinna konsekwentnie stosować przewidziane prawem sankcje za wszelkie naruszenia dyscypliny, ładu i porządku w zakładzie, zagrożające bezpieczeństwu pracy oraz za zaniedbania spraw bhp.

Ministrowie, kierownicy urzędów centralnych przewodniczący prezydiów rad narodowych stopnia wojewódzkiego i dyrektorzy zjednoczeń wspólnie z zarządami głównymi, okręgowymi oraz wojewódzkimi komisjami związków zawodowych zapewnią systematyczną kontrolę i pomoc w realizacji tych zadań. W stosunku do winnych zaniedbań, nie wykonujących poleceń i zaleceń społecznych inspektorów pracy, przemysłowej służby zdrowia i bezpośredniego nadzoru, wyciągać należy konsekwencje i wnioski personalne podając do publicznej wiadomości drastyczne przykłady zaniedbań i zastosowanych sankcji.

Zalecenia niniejszego listu należy niezwłocznie wdrażać w życie.

Prezydium Rządu wspólnie z Prezydium Centralnej Rady Związków Zawodowych ocenią w I kwartale 1972 r. realizację powyższych zaleceń.

Prezydium Rządu i Prezydium Centralnej Rady Związków Zawodowych oczekują aktywnego współdziałania w tej ważnej dla ogółu pracujących i dla całej gospodarki narodowej sprawie ze strony wszystkich działaczy gospodarczych i społecznych oraz całych załóg.

ZA PREZYDIUM
CENTRALNEJ RADY ZWIĄZKÓW
ZAWODOWYCH

(—) Władysław Kruczek

PRZEWODNICZĄCY
CENTRALNEJ RADY ZWIĄZKÓW
ZAWODOWYCH

ZA PREZYDIUM RZĄDU

(—) Piotr Jaroszewicz

PREZES RADY MINISTRÓW

DZIAŁ B

70

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 31 lipca 1971 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie funduszu zakładowego w przedsiębiorstwach górnictwa węglowego, w przedsiębiorstwach energetycznych oraz w przedsiębiorstwach przemysłu gazowniczego w resorcie górnictwa i energetyki.

(Dziennik Ustaw z dnia 23 sierpnia 1971 r. Nr 21, poz. 197)

Na podstawie art. 4 i 5 ustawy z dnia 28 marca 1958 r. o funduszu zakładowym w przedsiębiorstwach państwowych (Dz.U. z 1960 r. Nr 13, poz. 78) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 1966 r. w sprawie funduszu zakładowego w przedsiębiorstwach górnictwa węglowego, w przedsiębiorstwach energetycznych oraz w przedsiębiorstwach przemysłu gazowniczego w resorcie

górnictwa i energetyki (Dz.U. nr 8, poz. 49) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 3:

a) w pkt 1 lit. b) dodaje się wyrazy „— 1971 r. — w wysokości 0,0287%”,

b) w pkt 2 wyrazy „20%” zastępuje się wyrazami „4%”;

2) § 7 otrzymuje brzmienie:

„§ 7. 1. Fundusz kopalń węgla brunatnego tworzy

się na podstawie ustalonych dla nich wielkości bazowych, których sumę określa się na poziomie średnio 95% planu wydobycia i wydajności ogólnej na szczeblu Zjednoczenia Przemysłu Węgla Brunatnego.

2. Kopalnie węgla brunatnego przeznaczają na fundusz zakładowy:

1) za każdy procent przekroczenia bazowego wydobycia — kwotę odpowiadającą 0,6% funduszu płac;

2) za każdy procent przekroczenia bazowej wydajności ogólnej:

a) w głębinowych kopalniach węgla brunatnego — kwotę odpowiadającą 1% funduszu płac,

b) liczonej na ogólną masę wydobytego węgla i zebranego nadkładu w odkrywkowych kopalniach węgla brunatnego — kwotę odpowiadającą 0,5% funduszu płac;

3) w razie osiągnięcia planowanego zysku — średnio 1,5% osiągniętego zysku”.

§ 2. W Przedsiębiorstwie Materiałów Podszadzkowych Przemysłu Węglowego, stosującym zasady określone rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 lutego 1971 r. w sprawie funduszu zakładowego w państwowych przedsiębiorstwach przemysłowych (Dz.U. Nr 3, poz. 34) — podstawą tworzenia funduszu zakładowego jest dyrektywny wskaźnik rentowności netto, obliczony przy przyjęciu wielkości wydobycia piasku równej bazie ustalonej dla celów premiowania załogi.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1971 r.

Prezes Rady Ministrów: *P. Jaroszewicz*

71

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 6 sierpnia 1971 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie uposażenia administracyjnych pracowników sądów powszechnych i sądów ubezpieczeń społecznych.

(Dziennik Ustaw z dnia 23 sierpnia 1971 r. Nr 21, poz. 198)

Na podstawie art. 5, 8 ust. 2, art. 10 i 12 ust. 3 ustawy z dnia 4 lutego 1949 r. o uposażeniu pracowników państwowych (Dz.U. Nr 7, poz. 39) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 26 sierpnia 1966 r. w sprawie uposażenia administracyjnych pracowników sądów powszechnych i sądów ubezpieczeń społecznych (Dz.U. Nr 35, poz. 214) po § 13 dodaje się nowy § 13¹ w następującym brzmieniu:

„§ 13¹. 1. Oprócz uposażenia zasadniczego ustalonego w tabeli komornikowi sądowemu przysługuje część opłat pobranych za dokonane przez niego czynności egzekucyjne, nie więcej jednak aniżeli

40% tych opłat — jako dodatkowe wynagrodzenie prowizyjne.

2. Wysokość dodatkowego wynagrodzenia prowizyjnego oraz zasady jego wypłaty określi w drodze rozporządzenia Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Finansów i Przewodniczącym Komitetu Pracy i Płac”.

§ 2. Wykonanie rozporządzenia porucza się Ministrom Finansów i Sprawiedliwości.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1972 r.

Prezes Rady Ministrów: *P. Jaroszewicz*

72

UCHWAŁA Nr 154 RADY MINISTRÓW

z dnia 30 lipca 1971 r.

w sprawie udziału Naczelnej Organizacji Technicznej oraz zrzeszonych w niej stowarzyszeń naukowo-technicznych w intensyfikacji gospodarki i rozwijaniu nowej techniki.

(Monitor Polski z dnia 18 sierpnia 1971 r. Nr 42, poz. 267)

Rada Ministrów stwierdza, że w realizacji planu gospodarczego i intensywnego rozwoju techniki w latach 1971—1975 niezbędny jest aktywny udział Naczelnej Organizacji Technicznej i zrzeszonych w niej stowarzyszeń naukowo-technicznych, w szczególności w następujących głównych zadaniach:

— kształtowaniu programu i realizacji rozwoju technicznego i gospodarczego kraju,

— intensyfikacji działalności twórczej robotników, inżynierów i techników,

— zwiększonym udziale w popularyzacji i w stosowaniu racjonalnej, wynalazczości i nowej techniki w produkcji,

— pogłębieniu współpracy z Komitetem Nauki i Techniki i innymi naczelnymi i centralnymi organami administracji państwowej oraz radami narodowymi, zjednoczeniami i zakładami pracy,

— wzmoczeniu działalności technicznej kół stowarzyszeń naukowo-technicznych w zakładach pracy wśród inżynierów, techników i robotników,

— rozwoju społecznego ruchu wynalazczości i racjonalizacji,

— rozwoju szkolenia zawodowego i doszkalania oraz różnych innych form podnoszenia kwalifikacji kadr robotniczych i inżyniersko-technicznych,

— usprawnianiu działalności wydawniczej i informacyjnej popularyzującej nową technikę, nowatorstwo techniczne, racjonalizację, oszczędność materiałów i wynalazczość.

W związku z tym Rada Ministrów na wniosek Naczelnej Organizacji Technicznej uchwała, co następuje:

§ 1. Naczelna Organizacja Techniczna (NOT) i zrzeszone w niej stowarzyszenia naukowo-techniczne zapewnią zwiększony udział inżynierów i techników w pracach nad podnoszeniem poziomu technicznego i organizacyjnego procesów produkcyjnych i inwestycyjnych, zwiększaniem wydajności pracy, podnoszeniem jakości produkcji i obniżką jej kosztów, a także nad pełnym wykorzystaniem istniejących rezerw, w szczególności w zakresie przerobu i wykorzystania surowców i materiałów krajowych.

§ 2. 1. W kształtowaniu i realizacji polityki Rządu w sprawach rozwoju technicznego i gospodarczego kraju konieczne jest wykorzystanie w szerszym niż dotychczas zakresie działalność NOT i zrzeszonych w niej stowarzyszeń naukowo-technicznych.

2. Współdziałanie NOT i stowarzyszeń naukowo-technicznych ze wszystkimi jednostkami gospodarki narodowej powinno dotyczyć i przyczyniać się do podnoszenia poziomu technicznego i organizacyjnego procesów produkcyjnych i inwestycyjnych, zwiększania wydajności pracy, podnoszenia jakości produkcji, obniżki jej kosztów oraz pełnego wykorzystania istniejących rezerw.

3. Ministrowie (kierownicy urzędów centralnych) i dyrektorzy zjednoczeń w większym niż dotychczas stopniu korzystać powinni z opinii specjalistów zrzeszonych w stowarzyszeniach naukowo-technicznych NOT przy opracowywaniu i ocenie podstawowych założeń rozwojowych poszczególnych zakładów, branż i całych dziedzin gospodarczych.

4. Współdziałanie NOT i stowarzyszeń naukowo-technicznych z Komitetem Nauki i Techniki powinno dotyczyć przede wszystkim określania podstawowych przedsięwzięć związanych z rozwojem nauki i techniki, a szczególnie z rozwojem zaplecza naukowo-technicznego i podnoszeniem kwalifikacji kadr.

5. Szczególną uwagę przywiązuje się do rozwoju działalności NOT i zrzeszonych w niej stowarzyszeń naukowo-technicznych w instytutach naukowo-badawczych, zapleczu naukowo-technicznym zakładów pracy oraz w biurach projektów.

6. Państwowe jednostki organizacyjne wszystkich szczebli powinny udzielać jak najdalej idącej pomocy w rozwijaniu prac stowarzyszeń naukowo-technicznych, wynikającej ze wspólnych zobowiązań i porozumień. Zaleca się, aby instytucje państwowe, zakłady i przedsiębiorstwa, w których działają koła zakładowe stowarzyszeń naukowo-technicznych zrzeszonych w NOT, były członkami zbiorowymi danych stowarzyszeń.

§ 3. Szczególne znaczenie przywiązuje się do pogłębienia prowadzonej na zasadzie wzajemnych porozumień współpracy NOT i zrzeszonych w niej stowarzyszeń naukowo-technicznych z organizacjami społecznymi działającymi w jednostkach gospodarki

narodowej, zwłaszcza w doskonaleniu i wykorzystaniu kadr technicznych, opiece nad młodzieżą w rozwijaniu jej twórczości technicznej oraz w aktywizacji załóg robotniczych.

§ 4. 1. Ministrowie (kierownicy urzędów centralnych) i prezydium rad narodowych powinny zapewnić odpowiednie wykorzystywanie wniosków z organizowanych przez NOT i zrzeszone w niej stowarzyszenia naukowo-techniczne kongresów, konferencji i narad.

2. Ministrowie (kierownicy urzędów centralnych) i dyrektorzy zjednoczeń przeanalizują w terminie do dnia 31 marca 1972 r., z udziałem przedstawicieli NOT i zrzeszonych w niej stowarzyszeń, przedstawione przez NOT i stowarzyszenia naukowo-techniczne wnioski i uchwały VI Kongresu Techników Polskich oraz podejmą odpowiednie decyzje dotyczące sposobu ich realizacji.

§ 5. W celu ściślejszego włączenia zrzeszonych w NOT stowarzyszeń naukowo-technicznych do procesu intensyfikacji gospodarowania oraz wykorzystania zdobyczy nauki i techniki upoważnia się koła zakładowe stowarzyszeń naukowo-technicznych NOT na podstawie porozumień z dyrektorami zjednoczeń, przedsiębiorstw, instytutów naukowo-badawczych i innych jednostek zaplecza naukowo-technicznego do:

1) spełniania roli społecznego doradcy kierownictwa zakładu w kształtowaniu planów technicznych i gospodarczych oraz w ich realizacji, szczególnie w sprawach postępu technicznego i poprawy wyników techniczno-ekonomicznych,

2) współdziałania w opracowywaniu i realizacji planów podnoszenia kwalifikacji załóg oraz dokształcaniu i doskonaleniu kadry inżyniersko-technicznej,

3) współdziałania z zainteresowanymi jednostkami państwowymi w realizacji programów przebiegu praktyk i stażów naukowych i zawodowych kadry inżyniersko-technicznej,

4) zwiększenia społecznego oddziaływania na pracę zakładowych i branżowych ośrodków informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej oraz klubów techniki i racjonalizacji,

5) rekomendowania kandydatów na praktyki i wyjazdy techniczne do zagranicznych placówek gospodarczych i naukowych,

6) organizowania przy współdziałaniu z kierownikami zakładów pracy i innymi organizacjami społecznymi różnych form popularyzacji nowej techniki, między innymi wystaw, pokazów, odczytów oraz wycieczek technicznych do przodujących zakładów pracy, ze szczególnym uwzględnieniem zainteresowań młodzieży.

§ 6. 1. NOT i zrzeszone w niej stowarzyszenia naukowo-techniczne zapewnią społeczną pomoc przy opracowywaniu koreferatów na temat planów rozwoju techniki, zamierzeń w zakresie postępu technicznego, organizacji i warunków pracy, oceny jakości wyrobów, wykorzystania kwalifikacji i rozmieszczenia kadr inżyniersko-technicznych. Dotyczy to szczególnie przygotowywania materiałów na konferencje samorządu robotniczego. Kierownicy państwowych jednostek organizacyjnych powinni wykorzystywać te materiały.

2. Kierownicy przedsiębiorstw powinni zasięgać opinii kół zakładowych stowarzyszeń zrzeszonych w

NOT przy obsadzaniu kierowniczych stanowisk inżynierjno-technicznych oraz przy awansowaniu (przeszeregowywaniu) inżynierów. Koła zakładowe stowarzyszeń zrzeszonych w NOT mogą występować z wnioskami o udzielanie nagród i wyróżnień inżynierom i technikom, którzy wykonują prace szczególnie przydatne z punktu widzenia potrzeb techniczno-produkcyjnych zakładu.

§ 7. W celu lepszego wykorzystania kadry inżynierjno-technicznej:

1) ministrowie (kierownicy urzędów centralnych) wraz z zarządami głównymi związków zawodowych i NOT dokonają w terminie 6 miesięcy od wejścia w życie niniejszej uchwały zmian w taryfikatorach kwalifikacyjnych w kierunku zwiększenia liczby stanowisk, które mogą być zajmowane przez techników, a które obecnie są przewidziane dla inżynierów,

2) Zarząd Główny NOT w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami (kierownikami urzędów centralnych) oraz organizacjami społecznymi opracuje w ciągu roku od wejścia w życie niniejszej uchwały i przedstawi Radzie Ministrów projekt przepisów o zawodzie technika i jego roli w gospodarce,

3) Minister Oświaty i Szkolnictwa Wyższego w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Nauki i Techniki oraz zainteresowanymi ministrami i Zarządem Głównym NOT ustali w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie uchwały zasady doskonalenia techników przez średnie szkoły zawodowe,

4) Minister Oświaty i Szkolnictwa Wyższego w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Pracy i Płac, Przewodniczącym Komitetu Nauki i Techniki oraz Zarządem Głównym NOT dokonywać będzie sukcesywnie zmian w nazwach nauczanych zawodów i specjalności w średnich szkołach zawodowych, zachowując tytuł technika wyłącznie dla zawodów i specjalności technicznych,

5) Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac w porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych i Zarządem Głównym NOT w terminie do dnia 31 marca 1972 r. rozszerzy przeprowadzanie analiz i ocen wykorzystania wykwalifikowanych kadr inżynierjno-technicznych w przemyśle (wytyczne nr 23 Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac z dnia 8 września 1970 r.) na wszystkie gałęzie gospodarki narodowej oraz ustali zasady wykorzystywania tych ocen i analiz do usprawnienia gospodarki tymi kadrami.

§ 8. W celu zwiększenia udziału stowarzyszeń naukowo-technicznych zrzeszonych w NOT w podnoszeniu kwalifikacji pracowników zatrudnionych w gospodarce narodowej:

1) zainteresowani ministrowie (kierownicy urzędów centralnych) w terminie do dnia 31 grudnia 1971 r. zapewnią udział stowarzyszeń naukowo-technicznych w realizacji resortowych programów doskonalenia kadr na lata 1971—1975,

2) ministrowie (kierownicy urzędów centralnych) mogą udzielać stosownej pomocy NOT i stowarzyszeniom naukowo-technicznym w tworzeniu i wyposażeniu ośrodków szkoleniowych, a w miarę potrzeby mogą również przekazywać odpowiednie limity inwestycyjne,

3) Minister Finansów zapewni limity bezosobowego funduszu płac na realizację zadań NOT i zrzeszonych w niej stowarzyszeń w zakresie doskonalenia kadr, o którym mowa w pkt 1,

4) jednostki gospodarki narodowej mogą, na zasadach określonych w obowiązujących przepisach, przekazywać NOT i zrzeszonym w niej stowarzyszeniom środki trwałe i obrotowe oraz udostępnić w celu doskonalenia kadr laboratoria, zakłady doświadczone itp.,

5) Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac wniosek Zarządu Głównego NOT w terminie do dnia 31 grudnia 1971 r. ustali stawki wynagrodzenia pracowników ośrodków szkolenia kadr i służb szkoleniowych NOT i zrzeszonych w niej stowarzyszeń, przyjmując za podstawę zasady wynagradzania takich pracowników w resortowych ośrodkach doskonalenia kadr.

§ 9. 1. W celu zwiększenia skuteczności działania w zakresie popularyzacji nowej techniki, zwłaszcza w zakładach pracy, zobowiązuje się prezydium rad narodowych i kierownictwa uspołecznionych zakładów do udzielania pomocy oddziałom NOT i stowarzyszeń naukowo-technicznych zrzeszonych w NOT w przygotowywaniu i przeprowadzaniu imprez w dziedzinie krzewienia i popularyzowania techniki, między innymi również przez współudział w organizowaniu Dni Techniki. Imprezy te należy łączyć z organizacją wystaw obrazujących osiągnięcia techniczne i produkcyjne, wręczaniem wojewódzkich nagród i wyróżnień NOT za osiągnięcia w dziedzinie techniki oraz nagród Turnieju Młodych Mistrzów Techniki.

2. Zobowiązuje się Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów do włączenia do planu inwestycyjnego na lata 1971—1975 budowy dla NOT w Warszawie ośrodka szkoleniowo-popularyzacyjnego w dziedzinie nowej techniki, jako pierwszego etapu budowy ośrodka postępu technicznego.

§ 10. 1. W celu zwiększenia efektywności oraz podniesienia jakości prasy technicznej jako ważnego czynnika w doskonaleniu kadr inżynierjno-technicznych oraz inspiratora dyskusji i wymiany poglądów specjalistów na kierunku intensyfikacji i rozwoju gospodarki kraju — właściwi ministrowie (kierownicy urzędów centralnych) powinni zapewnić wydawnictwom, a w szczególności Wydawnictwom Czasopism Technicznych NOT, warunki niezbędne do dalszego ich rozwoju.

2. Minister Kultury i Sztuki zapewni:

1) przeprowadzenie dalszej stopniowej koncentracji czasopism technicznych w jednym wyspecjalizowanym w tym zakresie Wydawnictwie Czasopism Technicznych NOT,

2) znaczne skrócenie cyklu wydawniczego i poprawienie jakości wydawnictw, między innymi przez przydzielenie wyspecjalizowanego zakładu poligraficznego na potrzeby tej prasy.

3. Ministrowie (kierownicy urzędów centralnych) i dyrektorzy zjednoczeń zapewnią pogłębienie współdziałania z prasą techniczną przez:

1) systematyczne udzielanie informacji z zakresu techniki, ekonomiki i organizacji oraz inspirowanie dyskusji na łamach prasy o zamierzeniach i kierunkach rozwojowych poszczególnych dziedzin gospodarki narodowej,

2) upowszechnianie prasy technicznej, a także oddziaływanie na jej wykorzystanie przez specjalistów, zakłady pracy i ośrodki informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej.

4. Minister Handlu Zagranicznego zapewni wykorzystywanie prasy technicznej i udzielanie pomocy tej prasie w szerzeniu za granicą propagandy i informacji o osiągnięciach polskiej techniki i produkcji.

5. Minister Finansów oraz Minister Kultury i Sztuki w porozumieniu z Zarządem Głównym NOT, Przewodniczącym Komitetu Nauki i Techniki, Polską Akademią Nauk oraz zainteresowanymi ministrami (kierownikami urzędów centralnych) w ciągu roku od wejścia w życie uchwały opracuje jednolity program ochrony szczególnie cennych zabytków techniki na terenie kraju oraz jednolity program muzealnictwa technicznego, związanego z ośrodkami krzewienia nowoczesnej kultury technicznej.

§ 12. W celu stworzenia warunków sprzyjających dalszemu rozwojowi działalności NOT i zrzeszonych w niej stowarzyszeń oraz wypełnienia zadań wynikających z uchwały uznaje się za konieczne:

1) zwiększenie wysokości składek z tytułu członkostwa zbiorowego w stowarzyszeniach zrzeszonych w NOT i rozszerzenie zezwolenia na opłacanie tych składek na wszystkie państwowe jednostki organizacyjne, przy których działają koła zakładowe tych stowarzyszeń; zwiększone wpływy z tego tytułu przeznacza się w całości na rzecz NOT,

2) wybudowanie w latach 1971—1975 domów technika w Bydgoszczy, Gdańsku i Kaliszu oraz rozpoczęcie budowy domów technika w Katowicach, Koszalinie i Radomiu, a także rozpoczęcie I etapu budowy domu technika w Krakowie,

3) uczestniczenie przez prezydium rad narodowych w kosztach budowy domów technika w formie inwestycji wspólnych, na zasadach określonych w obowiązujących przepisach,

4) pozostawienie do dyspozycji NOT i zrzeszonych w niej stowarzyszeń części wpływów dewizowych uzyskanych przez NOT i zrzeszone w niej stowarzyszenia z organizowanych przez nie imprez zagranicznych w kraju, wystaw, konferencji, ogłoszeń itp., z przeznaczeniem tych środków na zakup pomocy szkoleniowych, prasy technicznej oraz rozwój międzynarodowej współpracy naukowo-technicznej NOT i zrzeszonych w niej stowarzyszeń naukowo-technicznych; część wpływów dewizowych pozostającą w dyspozycji NOT i zrzeszonych w niej stowarzyszeń oraz zasady jej wykorzystania ustali Minister Finansów,

5) przedłużenie do dnia 31 grudnia 1971 r. terminu wykonania § 8 uchwały nr 29 Rady Ministrów z dnia 1 lutego 1966 r. w sprawie dalszego wzmocnienia roli i rozszerzenia zasięgu działania Naczelnej Organizacji Technicznej oraz zrzeszonych w niej stowarzyszeń naukowo-technicznych (Monitor Polski Nr 4, poz. 27).

§ 13. Zaleca się centralnym organizacjom spółdzielczym stosowanie form i zasad współpracy z NOT i zrzeszonymi w niej stowarzyszeniami, analogicznych do ustalonych w niniejszej uchwale dla państwowych jednostek organizacyjnych.

§ 14. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *P. Jaroszewicz*

73

UCHWAŁA Nr 157 RADY MINISTRÓW

z dnia 31 lipca 1971 r.

w sprawie ustanowienia odznaki „Zasłużony Pracownik Handlu Zagranicznego”.

(Monitor Polski z dnia 18 sierpnia 1971 r. Nr 42, poz. 268)

W celu uznania zasług za wieloletnią i ofiarną pracę oraz osiągnięcie szczególnych wyników w pracy w handlu zagranicznym Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. Ustanawia się odznakę „Zasłużony Pracownik Handlu Zagranicznego”, zwaną dalej „odznaką”.

§ 2. Odznaka jest zaszczytnym wyróżnieniem i może być nadawana osobom odznaczającym się wysokim poziomem moralnym za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej i społecznej w jednostkach handlu zagranicznego oraz w organach administracji handlu zagranicznego podległych Ministrowi Handlu Zagranicznego bądź — na mocy nadanych uprawnień — podległym bezpośrednio innym ministrom (kierownikom urzędów centralnych i zarządom właściwych centralnych związków spółdzielni).

§ 3. 1. Odznakę nadaje Minister Handlu Zagranicznego.

2. Osobom zatrudnionym w przedsiębiorstwach handlu zagranicznego zajmujących się działalnością go-

spodarczą w zakresie obrotów z zagranicą na mocy uprawnień nadanych im przez Ministra Handlu Zagranicznego, a podległych innym ministrom (kierownikom urzędów centralnych, zarządom centralnych związków spółdzielni), odznakę nadaje Minister Handlu Zagranicznego na wniosek właściwego ministra (kierownika urzędu centralnego lub zarządu centralnego związku spółdzielni).

§ 4. Pracownicy wyróżnieni odznaką „Zasłużony Pracownik Handlu Zagranicznego” i odpowiadający wymaganym warunkom mają prawo korzystać z pierwszeństwa:

- 1) przy awansie,
- 2) przy przedstawianiu wniosków o nadanie orderów i odznaczeń.

§ 5. 1. Utrata odznaki następuje w razie pozbawienia wyróżnionego praw publicznych na mocy prawomocnego wyroku sądowego.

2. Minister Handlu Zagranicznego może pozbawić odznaki w razie stwierdzenia, że nadanie odznaki

nastąpiło wskutek wprowadzenia w błąd lub że osoba wyróżniona stała się niegodna posiadania odznaki.

§ 6. Opis i wzór odznaki, zasady i tryb nadawania i wręczenia oraz sposób jej noszenia ustali Minister Handlu Zagranicznego w drodze zarządzenia wydanego po porozumieniu z Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Handlu i Spółdzielczości.

§ 7. Koszty związane z nadawaniem odznaki będą pokrywane ze środków budżetu centralnego w części dotyczącej Ministerstwa Handlu Zagranicznego.

§ 8. Wykonanie uchwały porucza się Ministrowi Handlu Zagranicznego.

§ 9. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: P. Jaroszewicz

74

UCHWAŁA Nr 158 RADY MINISTRÓW

z dnia 31 lipca 1971 r.

w sprawie nadania odznak „Zasłużonego Działacza Turystyki”, „Zasłużonego Działacza Kultury Fizycznej” i „Zasłużonego Mistrza Sportu”.

(Monitor Polski z dnia 18 sierpnia 1971 r. Nr 42, poz. 269)

Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. 1. W uznaniu zasług położonych w dziedzinie rozwoju i upowszechnienia krajoznawstwa i turystyki oraz wychowania fizycznego i sportu, a w szczególności za wieloletnią i ofiarną działalność społeczną lub pracę zawodową w tych dziedzinach, mogą być nadane odznaki „Zasłużony Działacz Turystyki” i „Zasłużony Działacz Kultury Fizycznej”.

2. Odznaki określone w ust. 1 są trzystopniowe: brązowe, srebrne i złote.

§ 2. Za wybitne osiągnięcia w sporcie może być nadana odznaka „Zasłużony Mistrz Sportu” osobom, które posiadają tytuł Mistrza Sportu i stanowią wzór sportowca godny naśladowania.

§ 3. Odznaki „Zasłużony Działacz Turystyki” i „Zasłużony Działacz Kultury Fizycznej” mogą być nadawane również osobom nie posiadającym obywatelstwa polskiego, które szczególnie zasłużyły się dla Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w dziedzinie rozwoju kultury fizycznej i turystyki.

§ 4. 1. Odznaki nadaje Główny Komitet Kultury Fizycznej i Turystyki.

2. Nadanie odznaki osobie nie posiadającej obywatelstwa polskiego lub zamieszkałej za granicą następuje w uzgodnieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych.

§ 5. 1. Utrata odznaki następuje w razie skazania osoby wyróżnionej odznaką na karę pozbawienia praw publicznych.

2. Główny Komitet Kultury Fizycznej i Turystyki

może pozbawić nadanej odznaki w razie stwierdzenia, że jej nadanie nastąpiło wskutek wprowadzenia w błąd lub że osoba wyróżniona stała się niegodna posiadania odznaki.

§ 6. Przewodniczący Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki określa wzory odznak, szczegółowe kryteria ich nadawania, tryb zgłaszania wniosków oraz sposób wręczenia i noszenia odznak.

§ 7. Koszty odznak oraz wydatki związane z ich nadawaniem pokrywane będą z budżetu centralnego w części dotyczącej Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki.

§ 8. 1. Traci moc uchwała nr 427 Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 1960 r. w sprawie nadawania wyróżnień i odznak „Zasłużonego Działacza Turystyki”, „Zasłużonego Działacza Kultury Fizycznej” i „Zasłużonego Mistrza Sportu” (Monitor Polski Nr 96, poz. 427).

2. Posiadanie odznak „Zasłużonego Działacza Turystyki” lub „Zasłużonego Działacza Kultury Fizycznej”, nadanych na podstawie dotychczasowych przepisów, jest równoznaczne z posiadaniem odpowiedniej odznaki złotej określonej w § 1.

§ 9. Wykonanie uchwały porucza się Przewodniczącemu Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki.

§ 10. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: P. Jaroszewicz

75

UCHWAŁA Nr 166 RADY MINISTRÓW

z dnia 12 sierpnia 1971 r.

zmieniająca uchwałę w sprawie umundurowania i odznak służbowych oraz dodatku za wysługę lat pracowników resortu komunikacji, objętych przepisami dekretu z dnia 21 kwietnia 1954 r. o niektórych prawach i obowiązkach pracowników kolejowych.

(Monitor Polski z dnia 1 września 1971 r. Nr 44, poz. 283)

Na podstawie art. 5 dekretu z dnia 21 kwietnia 1954 r. o niektórych prawach i obowiązkach pracowników kolejowych (Dz. U. z 1954 r. Nr 16, poz. 59, z 1956 r. Nr 41, poz. 187 i z 1958 r. Nr 44, poz. 216) Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. W uchwale nr 184 Rady Ministrów z dnia 21 kwietnia 1954 r. w sprawie umundurowania i odznak służbowych oraz dodatku za wysługę lat pracowników resortu komunikacji, objętych przepisami dekretu z dnia 21 kwietnia 1954 r. o niektórych

prawach i obowiązkach pracowników kolejowych (Monitor Polski z 1954 r. Nr A-39, poz. 531, z 1956 r. Nr 4, poz. 30 i Nr 63, poz. 747, z 1958 r. Nr 60, poz. 335, z 1960 r. Nr 39, poz. 195, z 1962 r. Nr 45, poz. 214 i z 1968 r. Nr 5, poz. 29), wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 19 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Pracownikom przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe”, w odniesieniu do których nie stosuje się kolejowego systemu płac (ust. 2), oraz pracownikom innych przedsiębiorstw (jednostek) objętych uchwałą przysługuje dodatek za wysługę lat w wysokości określonej w tabelach podanych w załączniku do uchwały, zależnie od zajmowanego stanowiska, osiągniętego stażu pracy (lat wysługi) oraz grupy uposażenia, o której mowa w ust. 2, przyrównanej do zajmowanego stanowiska.”;

2) w § 23 ust. 4:

a) w zdaniu pierwszym skreśla się wyrazy „jedynie w tym przypadku”,

b) na końcu dodaje się zdanie: „Za zgodą Mini-

stra Komunikacji pracownicy mogą zachować poprzedni staż pracy również wtedy, gdy przerwa w pracy w wymienionych jednostkach z przyczyn niezależnych od pracownika trwała dłużej niż trzy miesiące.”;

3) w tabeli A miesięcznych stawek dodatku za wysługę lat, podanej w załączniku do uchwały, w rubryce zatytułowanej „Maszyniści kolei dojazdowych” dodaje się wyrazy „oraz maszyniści Zakładów Naprawczych Taboru Kolejowego”, a w rubryce zatytułowanej „Pomocnicy maszynistów kolei dojazdowych” dodaje się wyrazy „oraz pomocnicy maszynistów Zakładów Naprawczych Taboru Kolejowego”.

§ 2. Wykonanie uchwały porucza się Ministrowi Komunikacji.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: w z. M. Jagielski

76

ROZPORZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO KOMITETU DROBNEJ WYTWÓRCZOŚCI

z dnia 30 czerwca 1971 r.

w sprawie nauki zawodu w rzemieślniczych zakładach pracy.

(Dziennik Ustaw z dnia 10 sierpnia 1971 r. Nr 19, poz. 188)

Na podstawie art. 27 ust. 2 ustawy z dnia 2 lipca 1958 r. o nauce zawodu, przyuczaniu do określonej pracy i warunkach zatrudniania młodocianych w zakładach pracy oraz o wstępnym stażu pracy (Dz.U. z 1958 r. Nr 45, poz. 226 i z 1961 r. Nr 32, poz. 160) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1.

Przepisy ogólne.

§ 1. 1. Rzemieślniczymi zakładami pracy w rozumieniu rozporządzenia są zakłady pracy prowadzone przez rzemieślników indywidualnych na podstawie uprawnienia przemysłowego.

2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o ustawie bez bliższego określenia, należy przez to rozumieć ustawę z dnia 2 lipca 1958 r. o nauce zawodu, przyuczaniu do określonej pracy i warunkach zatrudniania młodocianych w zakładach pracy oraz o wstępnym stażu pracy (Dz.U. z 1958 r. Nr 45, poz. 226 i z 1961 r. Nr 32, poz. 160).

Rozdział 2.

Osoby uprawnione do prowadzenia nauki zawodu.

§ 2. 1. Z zastrzeżeniem przepisów ust. 2 naukę zawodu mogą prowadzić:

1) osoby będące właścicielami rzemieślniczych zakładów pracy,

2) osoby zatrudnione w rzemieślniczych zakładach

pracy, których właściciele są uprawnieni do prowadzenia nauki zawodu,

3) osoby prowadzące rzemieślnicze zakłady pracy na rachunek wdowy, małoletnich, zstępnych itd.

2. Osoby wymienione w ust. 1 mogą prowadzić naukę zawodu, jeżeli:

1) mają tytuł mistrza rzemieślniczego lub tytuł mistrza w zawodzie objętym listą rzemiosł albo

2) mają wyższe wykształcenie w zakresie obejmującym dane rzemiosło i pracowały co najmniej rok w zakładzie pracy, albo

3) ukończyły jedną z następujących średnich szkół zawodowych, których program obejmuje podstawowe wiadomości z zakresu danego rzemiosła:

a) technikum zawodowe przyjmujące młodzież po ukończeniu szkoły podstawowej i co najmniej przez trzy lata wykonywały dane rzemiosło,

b) technikum zawodowe przyjmujące młodzież po ukończeniu zasadniczej szkoły zawodowej i co najmniej przez dwa lata wykonywały dane rzemiosło,

c) inną średnią szkołę zawodową dającą wykształcenie równorzędne z wykształceniem, jakie dają szkoły wymienione pod lit. a) i b) i co najmniej, odpowiednio, przez dwa lata lub trzy lata wykonywały dane rzemiosło, albo

4) mają uprawnienie do samoistnego prowadzenia rzemiosła i długoletnią praktykę w danym rzemiosle, jeżeli właściwa izba rzemieślnicza wyrazi zgodę na szkolenie uczniów.

3. Organ do spraw przemysłu prezydium powiatowej (miejskiej, dzielnicowej) rady narodowej, po

zasięgnięciu opinii organu do spraw oświaty tego prezydium rady narodowej, może z urzędu lub na wniosek izby rzemieślniczej bądź właściwego inspektora pracy pozbawić prawa nauczania zawodu osobę skazaną wyrokiem sądu za przestępstwo popełnione z chęci zysku, przestępstwo przeciw obyczajności lub młodzieży albo osobę, która dopuściła się ciężkiego uchybienia obowiązkowi wobec swych uczniów.

§ 3. 1. Liczba uczniów przyjętych na naukę zawodu nie może przekraczać trzech na osobę wymienioną w § 2 ust. 1 pkt 1 i 3 oraz dwóch na osobę wymienioną w § 2 ust. 1 pkt 2.

2. Izba Rzemieślnicza, w porozumieniu z organami do spraw przemysłu i do spraw oświaty prezydium właściwej rady narodowej, może zwiększyć nie więcej niż do 5 lub ograniczyć liczbę uczniów przyjmowanych na naukę zawodu w rzemieślniczym zakładzie pracy, jeżeli jest to konieczne ze względu na warunki bezpieczeństwa i higieny pracy, warunki lokalowe lub brak wyposażenia zakładu w maszyny i urządzenia niezbędne do należytego wykształcenia uczniów albo ze względów gospodarczych.

Rozdział 3.

Zasady zawierania i rozwiązywania umów o naukę zawodu.

§ 4. 1. Wolno zatrudniać tylko tych młodocianych, którzy ukończyli 15 rok życia i szkołę podstawową, a stan ich zdrowia pozwala na podjęcie pracy w danym zawodzie.

2. Rzemieślniczy zakład pracy przyjmując ucznia na naukę zawodu obowiązany jest zawrzeć z nim na piśmie umowę o naukę rzemiosła, zwaną dalej „umową” według wzoru określonego odrębnie przez Przewodniczącego Komitetu Drobnej Wytwórczości. W umowie należy określić rzemiosło lub jego programowy zakres, w jakim uczeń będzie szkolony, czas trwania nauki rzemiosła, wysokość wynagrodzenia ucznia oraz inne zasadnicze uprawnienia i obowiązki ucznia i rzemieślniczego zakładu pracy.

3. Związek Izb Rzemieślniczych za zgodą Przewodniczącego Komitetu Drobnej Wytwórczości może w uzasadnionych wypadkach zezwolić na zawieranie umów o naukę zawodu w ograniczonym zakresie danego rzemiosła.

4. W razie nieukończenia przez ucznia 16 roku życia umowę podpisuje również jego przedstawiciel ustawowy.

§ 5. 1. Kandydat na ucznia obowiązany jest złożyć w rzemieślniczym zakładzie pracy:

- 1) wyciąg z aktu urodzenia lub inny dokument stwierdzający jego wiek,
- 2) świadectwo lekarskie stwierdzające, że dany rodzaj zatrudnienia nie zagraża jego zdrowiu,
- 3) świadectwo ukończenia szkoły podstawowej.

2. Zatrudnienie młodocianego, który nie może przedstawić świadectwa ukończenia szkoły podstawowej, jest dopuszczalne, jeżeli przedstawi on zezwolenie organu do spraw oświaty prezydium powiatowej (miejskiej, dzielnicowej) rady narodowej na zatrudnienie. Rzemieślniczy zakład pracy obo-

wiązany jest umożliwić takiemu młodocianemu uzupełnienie wykształcenia podstawowego.

§ 6. 1. Rzemieślnik spisuje z uczniem umowę w siedzibie właściwego cechu i w obecności jego przedstawicieli; cech w ciągu dwóch tygodni przesyła umowę izbie rzemieślniczej do zarejestrowania.

2. Izba rzemieślnicza niezwłocznie rejestruje umowę zawiadamiając o tym właściwy cech, chyba że umowa uchybia przepisom prawa. W tym wypadku izba rzemieślnicza w terminie dwóch tygodni od dnia otrzymania umowy określi termin, w którym uchybienia te powinny być usunięte.

3. Od decyzji izby rzemieślniczej w sprawie zarejestrowania umowy o naukę przysługuje prawo odwołania do Związku Izb Rzemieślniczych.

§ 7. 1. Umowę zawiera się na okres próbny, który trwa jeden miesiąc. Jeżeli w tym okresie umowa nie zostanie rozwiązana, umowę uważa się za zawartą na czas trwania nauki zawodu, czyli na czas określony.

2. W razie skrócenia lub przedłużenia czasu trwania nauki zawodu na podstawie § 12 czas trwania umowy ulega odpowiednio skróceniu lub przedłużeniu.

§ 8. 1. Umowę w okresie próbnym może rozwiązać każda ze stron za tygodniowym wypowiedzeniem.

2. Po upływie okresu próbnego umowa, aż do jej rozwiązania w związku z upływem czasu, na który została zawarta, może być rozwiązana w wypadkach i trybie określonych w art. 9 ust. 2—4 ustawy.

3. Umowa ulega rozwiązaniu w razie odmowy zarejestrowania jej przez izbę rzemieślniczą oraz w razie utraty przez rzemieślnika uprawnień do nauczania zawodu. W tych wypadkach uczniowi przysługuje wynagrodzenie za okres wypowiedzenia.

4. W razie rozwiązania umowy na podstawie art. 9 ust. 3, ust. 4 pkt 4 i 5 oraz art. 14 ust. 2 ustawy właściwy cech obowiązany jest udzielić uczniowi pomocy w zatrudnieniu w innym rzemieślniczym zakładzie pracy, w którym mógłby kontynuować naukę zawodu.

§ 9. 1. Rzemieślniczy zakład pracy obowiązany jest wydać uczniowi zaświadczenie o odbyciu nauki określonego zawodu rzemieślniczego.

2. W razie rozwiązania umowy przed ukończeniem nauki rzemieślniczy zakład pracy powinien wydać uczniowi zaświadczenie stwierdzające okres odbytej nauki i rodzaj rzemiosła, w którym uczeń odbywał tę naukę.

3. Okres odbytej, lecz nie ukończonej nauki zawodu właściwy cech zalicza w całości lub w części do okresu kontynuowanej nauki zawodu. W wypadkach spornych o długości okresu odbytej nauki, który podlega zaliczeniu do okresu kontynuowanej nauki zawodu — decyduje izba rzemieślnicza na wniosek właściwego cechu. Jeżeli uczeń podejmuje naukę w tym samym zawodzie, okres odbytej przez niego nauki powinien być zaliczony w całości.

4. Okres nauki zawodu jest okresem zatrudnienia.

§ 10. Rzemieślniczy zakład pracy powinien umożliwić uczniowi przystąpienie do egzaminu czeladniczego w ostatnim miesiącu okresu, na który została zawarta umowa.

Rozdział 4.

Czas trwania nauki rzemiosła.

§ 11. 1. Czas trwania nauki w poszczególnych zawodach rzemieślniczych określa załącznik nr 1.

2. W razie nauki zawodu w ograniczonym zakresie danego rzemiosła (§ ust. 3) czas jej trwania wynosi 2/3 czasu trwania nauki ustalonego dla danego rzemiosła w załączniku nr 1, nie mniej jednak niż dwa lata.

3. Czas trwania nauki zawodu w rzemiosłach pokrewnych, wymienionych w załączniku nr 2, dla osoby, która ukończyła naukę zawodu i uzyskała świadectwo czeladnicze w rzemiośle odpowiadającym rzemiosłu pokrewnemu, ulega skróceniu o połowę.

4. Czas trwania nauki zawodu, o którym mowa w ust. 3, nie ulega dalszemu skróceniu.

5. W razie nieukończenia nauki zawodu w jednym z rzemiosł pokrewnych, wymienionych w załączniku nr 2, uczeń może podjąć naukę zawodu w rzemiośle odpowiadającym rzemiosłu pokrewnemu. Jeżeli nauka zawodu w rzemiośle pokrewnym trwała co najmniej 1 rok, umowa o naukę zawodu w rzemiośle odpowiadającym rzemiosłu pokrewnemu może być zawarta tylko na okres równy połowie okresu przewidzianego na naukę zawodu w tym rzemiośle.

§ 12. 1. Na wniosek ucznia i po wysłuchaniu opinii szkolącego izba rzemieślnicza może w uzasadnionych wypadkach skrócić czas trwania nauki zawodu określony w załączniku nr 1, nie więcej niż do dwu lat.

2. Izba rzemieślnicza na wniosek stron może wyrazić zgodę na przedłużenie czasu trwania nauki zawodu w celu umożliwienia uczniowi dokończenia nauki w zasadniczej szkole zawodowej dokształcającej — do 12 miesięcy, w innych uzasadnionych wypadkach, w szczególności w razie niepomyślnego wyniku egzaminu czeladniczego — do 6 miesięcy, a w wypadku niezorganizowania egzaminów do 3 miesięcy.

Rozdział 5.

Zasady odbywania nauki zawodu.

§ 13. Nauka zawodu powinna być prowadzona według programów nauczania ustalonych przez Związek Izb Rzemieślniczych w uzgodnieniu z Komitetem Drobnej Wytwórczości i Ministerstwem Oświaty i Szkolnictwa Wyższego.

§ 14. 1. Rzemieślniczy zakład pracy obowiązany jest zapewnić uczniom bezpieczne i higieniczne warunki pracy, wyłączające zagrożenie ich życia lub zdrowia.

2. Rzemieślniczy zakład pracy obowiązany jest prowadzić wykaz uczniów młodocianych, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

§ 15. Nie wolno zatrudniać uczniów młodocianych przy pracach wzbudzonych młodocianym, z wyjątkiem wypadków określonych na podstawie art. 15 ust. 2 ustawy.

§ 16. Nie wolno zatrudniać uczniów młodocianych w porze nocnej w godzinach od 22 do 6, w godzinach nadliczbowych oraz przy pracach nie związanych z nauką.

§ 17. Osoba szkoląca obowiązana jest:

1) bezpośrednio kierować pracą ucznia,
2) zapewnić zgodność przebiegu nauki z ustalonym programem, przydzielić niezbędne do nauki miejsce pracy, urządzenia, sprzęt, narzędzia, materiały i dokumentację techniczną,

3) zgłosić ucznia do dokształcania we właściwym organie oraz umożliwić mu regularne i punktualne uczęszczanie do szkoły lub uczestniczenie w kursie w ośrodku dokształcania zawodowego, prowadzonym przez władze oświatowe, i kontrolować czy uczeń obowiązek ten wypełnia, oraz współpracować ze szkołą (ośrodkiem) w zakresie nauczania i wychowywania uczniów,

4) zaznajomić ucznia z przepisami określającymi prawa i obowiązki pracownika z uwzględnieniem przepisów dotyczących zatrudniania młodocianych,

5) kierować uczniem na okresowe badania lekarskie i ponosić koszty z tym związane, tj. wypłacać uczniowi wynagrodzenie za czas zużyty na badania lekarskie i opłacać przejazdy ucznia,

6) zaznajomić ucznia z obowiązującymi przepisami o bezpieczeństwie i higienie pracy ze szczególnym uwzględnieniem przepisów obowiązujących w danym zawodzie, z przepisami przeciwpożarowymi i z przepisami (zasadami) dotyczącymi ochrony zdrowia pracowników i mienie zakładu pracy oraz nadzorować przestrzeganie tych przepisów przez ucznia,

7) zaopatrzyć ucznia w niezbędną na danym stanowisku pracy odzież ochronną i roboczą zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zapewnić mu inne świadczenia przysługujące na danym stanowisku,

8) prowadzić na bieżąco obowiązującą dokumentację szkolenia uczniów,

9) zawiadomić w ciągu 14 dni właściwy cech o przerwaniu przez ucznia nauki zawodu, podając przyczynę,

10) wydać, na dwa miesiące przed rozwiązaniem umowy o naukę zawodu, zaświadczenie o dotychczasowym przebiegu tej nauki.

§ 18. Uczeń zatrudniony w rzemieślniczym zakładzie pracy obowiązany jest:

1) uczyć się pilnie, sumiennie wykonywać powierzone mu czynności oraz stosować się do poleceń i wskazówek przełożonych,

2) stosować się do obowiązujących przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, przepisów przeciwpożarowych i innych przepisów mających na celu ochronę zdrowia i bezpieczeństwa pracowników,

3) wykonywać systematycznie obowiązek dokształcania się teoretycznego,

4) poddawać się okresowym badaniom lekarskim zgodnie z obowiązującymi przepisami,

5) przestrzegać ustalonego czasu pracy,

6) szanować mienie zakładu i troszczyć się o właściwe wykorzystanie wszelkiego rodzaju materiałów, surowców i przedmiotów znajdujących się w zakładzie pracy, obchodzić się właściwie z powierzonymi mu narzędziami maszynami i urządzeniami,

7) odnosić się z szacunkiem do przełożonych i okazywać koleżeński stosunek współtowarzyszom pracy,

8) zachowywać się nienagannie zarówno w zakładzie pracy jak i poza nim,

9) po ukończeniu nauki praktycznej w zakładzie i teoretycznej w szkole lub na kursie przystąpić do egzaminu czeladniczego i w tym celu na dwa mie-

siące przed rozwiązaniem umowy złożyć w cechu lub izbie rzemieślniczej niezbędne dokumenty.

§ 19. 1. Uczniowie młodociani obowiązani są do kształcać się teoretycznie do ukończenia 18 lat. Jeżeli uczeń młodociany nie zakończył nauki zawodu do ukończenia 18 lat, jego obowiązek kształcać się może być przedłużony nie więcej niż o 1 rok, o ile kształcać dotyczy obranego zawodu.

2. Kształcać teoretyczne uczniów młodocianych odbywa się w zasadniczych szkołach zawodowych kształcających lub innych szkołach zawodowych albo ośrodkach kształcać zawodowego prowadzonych przez organy do spraw oświaty prezydów rad narodowych bądź na podstawie zezwolenia tych organów.

3. Uczniowie pełnoletni, a w wyjątkowych wypadkach uczniowie młodociani, mogą za zgodą organu do spraw oświaty właściwego prezydium rady narodowej kształcać się teoretycznie na kursach prowadzonych przez wojewódzkie zakłady doskonalenia zawodowego lub organizacje samorządu rzemiosła, zatwierdzonych przez Ministerstwo Oświaty i Szkolnictwa Wyższego lub organy do spraw oświaty prezydów wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw).

§ 20. 1. Czas pracy uczniów młodocianych w wieku od 15 do 16 lat wynosi 6 godzin na dobę i 36 godzin tygodniowo.

2. Uczniów młodocianych w wieku powyżej 16 lat obowiązuje normalny czas pracy.

3. Do czasu pracy uczniów młodocianych wlicza się czas kształcać teoretycznego bez względu na to, czy odbywa się ono w godzinach pracy, czy poza godzinami pracy — w wymiarze nie przekraczającym 18 godzin tygodniowo.

§ 21. 1. Rzemieślniczy zakład pracy obowiązany jest zwalniać od pracy ucznia młodocianego na kształcać teoretyczne w wymiarze nie większym niż 18 godzin tygodniowo bez względu na to, czy odbywa się ono w godzinach pracy, czy poza godzinami pracy.

2. Jeżeli kształcać teoretyczne odbywa się w ośrodku kształcać zawodowego lub na kursach z oderwaniem od pracy, rzemieślniczy zakład pracy obowiązany jest zwolnić młodocianego od pracy na okres nie dłuższy, niż to wypada z zastosowania przepisu ust. 1.

3. Z zaliczenia czasu kształcać teoretycznego do czasu pracy korzystają jedynie ci młodociani, którzy obowiązek tego kształcać faktycznie wykonują.

§ 22. Uczniowie zatrudnieni w rzemieślniczych zakładach pracy, którzy przed ukończeniem nauki osiągnęli pełnoletność, mają prawo do kształcać teoretycznego na zasadach określonych dla młodocianych. W takim wypadku uczniom tym przysługuje wynagrodzenie przewidziane dla uczniów młodocianych.

§ 23. 1. Uczniom młodocianym w okresie nauki zawodu przysługuje wynagrodzenie miesięczne w wysokości:

- 1) w pierwszym roku nauki — nie niższe niż 260 zł,
- 2) w drugim roku nauki — nie niższe niż 380 zł,

- 3) w trzecim roku nauki — nie niższe niż 600 zł,
- 4) w czwartym roku nauki — nie niższe niż 800 zł.

2. Ucznia w pierwszym i drugim roku nauki zawodu, otrzymującego wynagrodzenie w wysokości nie przekraczającej kwot ustalonych w ust. 1 pkt 1 i 2, traktuje się jako uczęszczającego do szkoły w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym i zaopatrzeniu emerytalnym.

3. Uczniom pełnoletnim, zatrudnionym na podstawie umowy, przysługuje wynagrodzenie w wysokości określonej umową, nie niższe jednak niż 600 zł miesięcznie w pierwszym roku nauki. Wynagrodzenie w tej wysokości przysługuje również uczniom, którzy w trakcie odbywania nauki ukończyli 18 rok życia i nie kształcać się teoretycznie w zasadniczych szkołach zawodowych kształcających, ośrodkach kształcać zawodowego lub na kursach prowadzonych przez organy do spraw oświaty prezydów rad narodowych.

4. Stosowanie akordowego systemu płac do uczniów młodocianych w czasie trwania nauki zawodu jest niedozwolone.

§ 24. Prawo ucznia do urlopu regulują odrębne przepisy.

§ 25. 1. Nadzór nad przebiegiem odbywania nauki zawodu sprawują cechy i izby rzemieślnicze.

2. Sprawowanie nadzoru przez cechy i izby rzemieślnicze nie ogranicza nadzoru sprawowanego na podstawie przepisów ustawy.

Rozdział 6.

Zasady i tryb przeprowadzania egzaminów czeladniczych.

§ 26. Po odbyciu nauki zawodu uczeń przystępuje do egzaminu czeladniczego.

§ 27. Celem egzaminu czeladniczego jest stwierdzenie, czy uczeń nabył biegłości i wprawy w wykonywaniu zwykłej pracy w zakresie wyuczonego zawodu oraz czy opanował wiadomości teoretyczne w stopniu umożliwiającym wykonywanie danego zawodu.

§ 28. 1. Podanie o dopuszczenie do egzaminu czeladniczego uczeń wnosi do właściwej ze względu na miejsce odbywania nauki zawodu izby rzemieślniczej.

2. Do podania należy dołączyć:

- 1) świadectwo ukończenia nauki zawodu,
- 2) świadectwo ukończenia szkoły lub nauki w ośrodku, o których mowa w § 19 ust. 2, bądź świadectwo ukończenia kursu, o którym mowa w § 19 ust. 3, albo zaświadczenie właściwego organu administracji szkolnej stwierdzające, że uczeń do kształcać tego nie mógł ukończyć.

3. Osoby mogące wykazać się ukończeniem szkoły średniej ogólnokształcącej powinny przedstawić świadectwo ukończenia kursu przygotowującego do egzaminów w danym zawodzie. Osoby, które ukończyły średnią szkołę zawodową, oraz głuchoniemi i ociemniałymi nie mają obowiązku dołączania świadectwa, o którym mowa w ust. 2 pkt 2.

4. O dopuszczeniu kandydata do egzaminu czeladniczego decyduje izba rzemieślnicza.

§ 29. Zarząd izby rzemieślniczej za zgodą organu do spraw oświaty właściwego prezydium rady narodowej może dopuścić ucznia do egzaminu czeladniczego pomimo nieukończenia szkolenia teoretycznego, jeżeli uczeń szkolenia tego nie mógł ukończyć, ponieważ w miejscowości, w której odbywał naukę zawodu, lub w jej pobliżu nie było szkoły dokształcającej lub odpowiedniego kursu zawodowego, a nie miał możliwości odbycia szkolenia w ośrodku dokształcania zawodowego poza miejscowością, w której odbywał naukę zawodu, bądź w wypadku, gdy uczeń rozpoczął odbywanie nauki rzemiosła po ukończeniu 18 lat.

§ 30. 1. Zarządy izb rzemieślniczych powołują komisje egzaminacyjne do przeprowadzania egzaminów czeladniczych osób, które odbyły naukę zawodu. Komisje te przeprowadzają egzaminy czeladnicze również dla osób, które przez pracę w zakładzie rzemieślniczym nabyły umiejętności w zakresie wykonywania danego rzemiosła. W tym wypadku egzamin powinien objąć sprawdzenie zarówno umiejętności praktycznych, jak i wiadomości teoretycznych, zgodnie z programem szkolenia uczniów danego zawodu rzemieślniczego.

2. Szczegółowe zasady i tryb powoływania komisji egzaminacyjnych, ich skład, sposób przeprowadzania egzaminów, wzór świadectwa czeladniczego, zasady wynagradzania członków komisji oraz opłaty egzaminacyjne określi regulamin Związku Izb Rzemieślniczych, zatwierdzony przez Przewodniczącego Komitetu Drobnej Wytwórczości w porozumieniu z Ministrem Oświaty i Szkolnictwa Wyższego.

§ 31. 1. Po złożeniu egzaminu z wynikiem pomyślnym osoba egzaminowana otrzymuje świadectwo czeladnicze w określonym rzemiosle lub jego ograniczonym zakresie, podpisane przez przewodniczącego i członków komisji egzaminacyjnej oraz przez prezesa i dyrektora izby rzemieślniczej.

2. W razie niepomyślnego wyniku egzaminu przewodniczący komisji wyznacza zdającemu termin i zakres egzaminu poprawkowego. Termin ten nie może być dłuższy niż 6 miesięcy i krótszy niż 3 miesiące.

Rozdział 7.

Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 32. W terminie do dnia 31 grudnia 1972 r. zarząd izby rzemieślniczej może dopuścić do egzaminu czeladniczego osobę pełnoletnią, która w inny sposób niż przewidziany przepisami rozporządzenia nabyła umiejętności wykonywania określonego rzemiosła, jeżeli osoba ta nie jest robotnikiem zatrudnionym w państwowym lub spółdzielczym zakładzie pracy w tej specjalności rzemieślniczej, w której ubiega się o dopuszczenie do egzaminu czeladniczego. Egzamin powinien objąć sprawdzenie umiejętności praktycznych i wiadomości teoretycznych, zgodnie z programem szkolenia uczniów danego zawodu rzemieślniczego.

§ 33. Uprawnienia do szkolenia uczniów rzemieślniczych nabyte na podstawie dotychczasowych przepisów pozostają w mocy.

§ 34. W postępowaniu przed organizacjami samorządu rzemiosła w sprawach wymienionych w § 6 ust. 3, § 9 ust. 3, § 12 ust. 2, § 28 ust. 4 stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

§ 35. Do umów o naukę zawodu zawartych przed wejściem w życie rozporządzenia stosuje się przepisy rozporządzenia.

§ 36. Tracą moc:

1) rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu Drobnej Wytwórczości z dnia 1 marca 1960 r. w sprawie nauki zawodu w rzemieślniczych zakładach pracy (Dz.U. z 1960 r. Nr 16, poz. 97, z 1962 r. Nr 67, poz. 335 i z 1965 r. Nr 27, poz. 182),

2) rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu Drobnej Wytwórczości z dnia 17 marca 1964 r. w sprawie czasu trwania nauki rzemiosła (Dz.U. z 1964 r. Nr 14, poz. 83 i z 1968 r. Nr 12, poz. 68),

3) zarządzenie Przewodniczącego Komitetu Drobnej Wytwórczości z dnia 10 maja 1960 r. w sprawie ustalenia wzoru umowy o naukę rzemiosła (Monitor Polski Nr 48, poz. 230).

§ 37. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Komitetu Drobnej Wytwórczości: *J. Kusiak*

Załącznik nr 1 do rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu Drobnej Wytwórczości z dnia 30 czerwca 1971 r. (poz. 188).

WYKAZ CZASU TRWANIA NAUKI RZEMIOSŁA

1. Rzemiosła metalowe

101. blacharstwo	— 36 miesięcy
102. brązownictwo	— 36 „
103. elektromechanika	— 42 „
104. galwanizatorstwo	— 36 „
105. grawerstwo	— 36 „
106. kotlarstwo	— 36 „
107. kowalstwo	— 36 „
108. kowalstwo zdobnicze	— 36 „
109. mechanika maszyn	— 42 „
110. mechanika maszyn biurowych	— 36 „
111. mechanika precyzyjna	— 42 „
112. mechanika pojazdowa	— 42 „
113. odlewnictwo	— 36 „
114. optyka	— 36 „

115. rusznikarstwo	— 36 miesięcy
116. ślusarstwo	— 36 „
117. tele- i radiomechanika	— 42 „
118. wyrób i naprawa wag	— 36 „
119. zegarmistrzostwo	— 36 „
120. złotnictwo	— 36 „

2. Rzemiosła mineralne

201. betoniarstwo	— 24 „
202. ceramika szlachetna	— 36 „
203. garniarstwo	— 36 „
204. kamieniarstwo	— 36 „
205. szklarstwo	— 36 „
206. wyrób szkielek laboratoryjnych i ozdobnych	— 36 „

3. Rzemiosła drzewne

301. bednarstwo	— 24	miesiący
302. kołodziejstwo	— 24	„
303. koszykarstwo	— 24	„
304. modelarstwo	— 36	„
305. pozłotnictwo	— 30	„
306. rzeźbiarstwo w drewnie	— 36	„
307. stolarstwo	— 36	„
308. szkutnictwo	— 36	„
309. tapicerstwo	— 36	„
310. tokarstwo w drewnie	— 36	„

4. Rzemiosła skórzane

401. cholewkarstwo	— 24	„
402. garbarstwo skór bez włosa	— 36	„
403. kaletnictwo	— 36	„
404. kuśnierstwo	— 36	„
405. rękawicznictwo	— 24	„
406. rymarstwo	— 36	„
407. szewstwo	— 36	„
408. wyprawa skór futerkowych	— 36	„

5. Rzemiosła odzieżowe i włókiennicze

501. bielizniarstwo	— 36	„
502. czapnictwo	— 24	„
503. dziewiarstwo	— 36	„
504. gorseciarstwo	— 24	„
505. hafciarstwo	— 36	„
506. krawiectwo męskie	— 36	„
507. krawiectwo damskie	— 36	„
508. modniarstwo	— 24	„
509. powroźnictwo	— 24	„
510. tkactwo artystyczne	— 36	„

6. Rzemiosła spożywcze

601. cukiernictwo	— 36	„
602. kuchmistrzostwo	— 36	„
603. piekarstwo	— 24	„
604. wędliniarstwo	— 36	„

7. Pozostałe rzemiosła przemysłowe

701. lutnictwo	— 36	miesiący
702. organmistrzostwo	— 36	„
703. wyrób i naprawa instrumentów dętych	— 36	„
704. wyrób i naprawa instrumentów klawiszowych	— 36	„
705. wyrób i naprawa instrumentów perkusyjnych	— 24	„
706. introligatorstwo	— 36	„
707. ortopedyka	— 36	„
708. parasolnictwo	— 24	„
709. sitarstwo	— 24	„
710. szewstwo ortopedyczne	— 36	„
711. szczotkarstwo	— 24	„
712. wulkanizatorstwo	— 36	„
713. wyrób drobnych przedmiotów użytku osobistego i domowego oraz zabawek	— 24—36	„
714. wyrób szyldów	— 24	„

8. Rzemiosła budowlane

801. brukarstwo	— 24	„
802. ciesielstwo	— 36	„
803. dekarstwo	— 30	„
804. instalatorstwo sanitarne i ogrzewania	— 36	„
805. instalatorstwo elektryczne	— 36	„
806. kominiarstwo	— 24	„
807. lakiernictwo	— 24	„
808. malarstwo	— 24	„
809. murarstwo	— 36	„
810. studniarstwo	— 36	„
811. sztukatorstwo	— 24	„
812. witrażownictwo	— 36	„
813. zduństwo	— 36	„

9. Rzemiosła różne

901. chemiczne czyszczenie i farbowanie	— 24	„
902. fotografowanie	— 36	„
903. fryzjerstwo	— 30	„

Załącznik nr 2 do rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu Drobnej Wytwórczości z dnia 30 czerwca 1971 r. (poz. 188).

WYKAZ RZEMIOSŁ, W KTÓRYCH CZAS NAUKI ULEGA SKRÓCENIU O POŁOWĘ

Lp.	Nazwa rzemiosła pokrewnego, w którym czas nauki ulega skróceniu o połowę	Nazwa rzemiosła, w którym osoba ukończyła naukę i uzyskała świadectwo czeladnicze
1	2	3
Rzemiosło metalowe		
1.	101. blacharstwo	dekarstwo, kotlarstwo, mechanika pojazdowa
2.	102. brązownictwo	galwanizatorstwo, grawerstwo, złotnictwo
3.	103. elektromechanika	instalatorstwo elektryczne, mechanika pojazdowa
4.	105. grawerstwo	złotnictwo
5.	106. kotlarstwo	instalatorstwo w zakresie ogrzewania
6.	107. kowalstwo	blacharstwo, ślusarstwo, mechanika maszyn, mechanika pojazdowa, kowalstwo zdobnicze
7.	108. kowalstwo zdobnicze	kowalstwo

1.	2	3
8.	109. mechanika maszyn	blacharstwo, kowalstwo, ślusarstwo, mechanika pojazdowa
9.	110. mechanika maszyn biurowych	ślusarstwo, mechanika precyzyjna, mechanika maszyn, wyrób i naprawa wag
10.	112. mechanika pojazdowa	elektromechanika, kowalstwo, ślusarstwo, mechanika maszyn
11.	114. optyka	mechanika precyzyjna
12.	116. ślusarstwo	blacharstwo, kowalstwo, mechanika pojazdowa, instalatorstwo sanitarne i ogrzewania, mechanika maszyn, mechanika precyzyjna
13.	117. tele- i radiomechanika	elektromechanika
14.	120. złotnictwo	grawerstwo
	Rzemiosła mineralne	
15.	201. betoniarstwo	murarstwo
16.	204. kamieniarstwo	betoniarstwo, murarstwo
17.	205. szklarstwo	witrażownictwo, wyrób szkła laboratoryjnych i ozdobnych
	Rzemiosła drzewne	
18.	301. bednarstwo	kołodziejstwo, stolarstwo
19.	302. kołodziejstwo	bednarstwo, stolarstwo, ciesielstwo
20.	304. modelarstwo	stolarstwo, tokarstwo w drewnie, szkutnictwo
21.	306. rzeźbiarstwo w drewnie	stolarstwo, tokarstwo w drewnie
22.	307. stolarstwo	ciesielstwo, tokarstwo w drewnie, tapicerstwo,
23.	308. szkutnictwo	szkutnictwo
24.	309. tapicerstwo	stolarstwo
	Rzemiosła skórzan	
25.	401. cholewkarstwo	kaletnictwo, szewstwo
26.	403. kaletnictwo	rymarstwo
27.	406. rymarstwo	kaletnictwo
28.	407. szewstwo	cholewkarstwo, kaletnictwo, szewstwo ortopedyczne
	Rzemiosła odzieżowe i włókiennicze	
29.	501. bielizniarstwo	krawiectwo damskie (lekkie), gorseciarstwo
30.	502. czapnictwo	modniarstwo, krawiectwo męskie
31.	504. gorseciarstwo	bielizniarstwo
32.	506. krawiectwo damskie	bielizniarstwo, krawiectwo męskie
33.	507. krawiectwo męskie	krawiectwo damskie
34.	508. modniarstwo	czapnictwo
	Rzemiosła spożywcze	
35.	601. cukiernictwo	piekarstwo
36.	603. piekarstwo	cukiernictwo
	Pozostałe rzemiosła przemysłowe	
37.	702. organmistrzostwo	wyrób i naprawa instrumentów klawiszowych, dętych i perkusyjnych
38.	703. wyrób i naprawa instrumentów dętych	wyrób i naprawa instrumentów klawiszowych
39.	704. wyrób i naprawa instrumentów klawiszowych	organmistrzostwo
40.	707. ortopedyka	szewstwo ortopedyczne
41.	710. szewstwo ortopedyczne	szewstwo
	Rzemiosła budowlane	
42.	802. ciesielstwo	dekarstwo, stolarstwo
43.	803. dekarstwo	blacharstwo, ciesielstwo
44.	805. instalatorstwo elektryczne	elektromechanika

Lp.	Nazwa rzemiosła pokrewnego, w którym czas nauki ulega skróceniu o połowę	Nazwa rzemiosła, w którym osoba ukończyła naukę i uzyskała świadectwo czeladnicze
1	2	3
45.	806. kominiarstwo	murarstwo, zduństwo
46.	807. lakiernictwo	malarstwo, wyrób szyldów
47.	808. malarstwo	lakiernictwo
48.	809. murarstwo	betoniarstwo, zduństwo
49.	812. witrażownictwo	szklarstwo
50.	813. zduństwo	murarstwo

77

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 27 lipca 1971 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie orzekania o czasowej niezdolności do pracy.

(Dziennik Ustaw z dnia 23 sierpnia 1971 r. Nr 21, poz. 200)

Na podstawie art. 16 ust. 4 ustawy z dnia 28 października 1948 r. o zakładach społecznych służby zdrowia i planowej gospodarce w służbie zdrowia (Dz. U. Nr 55, poz. 434 z późniejszymi zmianami) oraz § 1 ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 stycznia 1968 r. w sprawie zasad i trybu postępowania przy wystawianiu, doręczaniu oraz kontroli orzeczeń i zaświadczeń o czasowej niezdolności do pracy (Dz. U. Nr 3, poz. 16) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 29 lutego 1968 r. w sprawie orzekania o czasowej niezdolności do pracy (Dz. U. Nr 7, poz. 42 i z 1970 r. Nr 16, poz. 141) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 4 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Komisje lekarskie działające w szpitalach składają się z dwóch lekarzy, z których jednym jest dyrektor szpitala lub lekarz przez niego wyznaczony, a drugim lekarz, pod którego opieką chory się znajduje.”;

2) § 12 otrzymuje brzmienie:

„§ 12. 1. W szpitalach orzekają o czasowej niezdolności do pracy z powodu choroby ordynatorzy oddziałów na wniosek lekarza bezpośrednio opiekującego się chorym:

1) na okres pobytu w szpitalu oraz
2) na okres po wypisaniu ze szpitala, nie dłuższy jednak niż 15 dni.

2. Jeżeli ordynator oddziału uzna, że okres wymieniony w ust. 1 pkt 2 jest niewystarczający, kieruje chorego na komisję lekarską w szpitalu, która może orzec o niezdolności do pracy na okres nie dłuższy niż 30 dni.

3. Uprawnienia określone w ust. 1 i 2 przysługują lekarzom denty stom będącym ordynatorami oddziałów chirurgii szczękowej”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Zdrowia i Opieki Społecznej: J. Kostrzewski

Wydawnictwo Związkowe CRZZ — Warszawa, ul. Spasowskiego 1/3

WARUNKI PRENUMERATY

Cena prenumeraty: kwartalnie — zł 10.—, półrocznie — zł 20.—, rocznie — zł 40.—

Institucje państwowe, społeczne, zakłady pracy, szkoły itp. mogą zamawiać prenumeratę wyłącznie w miejscowych Oddziałach i Delegaturach „Ruch”, w terminie do 25 listopada na rok następny.

Prenumeratorzy indywidualni mogą opłacać prenumeratę w urzędach pocztowych i u listonoszy, lub dokonywać wpłat na konto PKO Nr 1-6-100020 — Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw „Ruch” Warszawa, ul. Towarowa 28 (w terminie do 10 dnia miesiąca poprzedzającego okres prenumeraty).

Prenumeratę ze zleceniem wysyłki za granicę, która jest o 40% droższa od prenumeraty krajowej, przyjmuje Biuro Kolportażu Wydawnictw Zagranicznych „Ruch” Warszawa, ul. Wronia 23, konto PKO Nr 1-6-100024.

Sprzedaż egzemplarzy numerów zdezaktualizowanych, na uprzednie pisemne zamówienia, prowadzi Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw „Ruch” Warszawa, ul. Towarowa 28.

Drukarnia Wydawnictwa Związkowego CRZZ. Papier gazetowy kl. VIII, 50 g. Objętość ark. wyd. 2,2, ark druk. 2. Zam. 865/71 22780 U-34

INDEKS 35404

SKOROWIDZ ALFABETYCZNY

DO BIULETYNU CRZZ

ZA ROK 1971

DZIAŁ A

Skróty oznaczają: CRZZ — Centralna Rada Związków Zawodowych, KW — Komitet Wykonawczy CRZZ, Pl. — Plenum, RM — Rada Ministrów, uchw. — uchwała.

B

Bezpieczeństwo i higiena pracy

List Prezydium Rządu i Prezydium CRZZ w sprawie doraźnych przedsięwzięć zmierzających do poprawy stanu bhp w zakładach pracy — Nr 9, poz. 69

F

Fundusz zakładowy

uchw. XXI Pl. CRZZ w sprawie podziału funduszu zakładowego na rok 1970 — Nr 4, poz. 23

K

Kultura fizyczna

Uchw. XIX Pl. CRZZ — Nr 2, poz. 7

S

Socjalistyczne współzawodnictwo pracy

uchw. RM i CRZZ — Nr 4, poz. 24
Sport — zob. kultura fizyczna

Z

Związki zawodowe — program działania

uchw. XXI Pl. CRZZ — Nr 4, poz. 22
uchw. XXII Pl. CRZZ — Nr 7, poz. 47

DZIAŁ B

Skróty oznaczają: K.Pr.Pł. — Komitet Pracy i Płac, M — Minister, PRM — Prezes Rady Ministrów, Przew. — Przewodniczący, RM — Rada Ministrów, rozp. — rozporządzenie, uchw. — uchwała, ust. — ustawa, wyt. — wytyczne, zarz. — zarządzenie

A

Absolwenci

uchylenie niektórych przepisów dotyczących zatrudnienia — zarz. Przew. K.Pr.Pł. — Nr 2, poz. 12
wstępny staż pracy — uchw. RM — Nr 8, poz. 62

Agencyjne umowy

składki na ubezpieczenie społeczne oraz świadczenia na rzecz pracowników zatrudnionych u agentów — rozp. Przew. K.Pr.Pł. — Nr 1, poz. 6

B

Bezpieczeństwo i higiena pracy

Finansowanie nakładów na zaplecze produkcyjno-usługowe i administracyjno-socjalne — zarz. PRM — Nr 5, poz. 40

Przechowywanie i używanie środków strzałowych w górnictwie — rozp. RM — Nr 7, poz. 56

Przeciwwskazania do wykonywania niektórych czynności z zakresu produkcji środków spożywczych oraz obrotu nimi — rozp. M Zdrowia i Opieki Społecznej — Nr 6, poz. 45

Przewóz osób samochodami ciężarowymi — zm. zarz. M Komunikacji i M Spraw Wewnętrznych — Nr 7, poz. 58

Skład załóg statków morskich uprawiających żeglugę krajową — rozp. M Żeglugi — Nr 4, poz. 27
Warunki techniczne palników gazowych do kotłów grzewczych — zarz. M Górnictwa i Energetyki — Nr 8, poz. 66

Bibliotekarze

staż pracy — zarz. M Oświaty i Szkolnictwa Wyższego — Nr 8, poz. 67

C

Ceny

polityka cen detalicznych w latach 1971 i 1972 — uchw. RM — Nr 3, poz. 16

Choroby weneryczne

współdziałanie organów i instytucji państwowych oraz organizacji społecznych w zakresie zwalczania — rozp. M Zdrowia i Opieki Społecznej — Nr 5, poz. 28

Czasowa niezdolność do pracy

Orzekanie — zm. rozp. M Zdrowia i Opieki Społecznej — Nr 9, poz. 77

D

Dni branżowe

Pracownika Handlu — uchw. RM i CRZZ — Nr 3, poz. 18

Dodatek za wysługę lat

pracowników resortu komunikacji objętych przepisami o niektórych prawach i obowiązkach pracowników kolejowych — uchw. RM — Nr 9, poz. 75

E

Emerytury

Podwyżka — uchw. RM — Nr 1, poz. 1, zarz. Przew. K.Pr.Pł. — Nr 1, poz. 2
Niezwieszenie dyplomowanych księgowych — zarz. Przew. K.Pr.Pł. — Nr 2, poz. 11

F

Finansowa gospodarka

państwowych przedsiębiorstw, kombinatów i zjednoczeń przemysłowych oraz budowlano-montażowych objętych planowaniem centralnym — uchw. RM — Nr 3, poz. 13

przedsiębiorstw przemysłowych, budowlanych, usług rolniczych i gospodarki komunalnej oraz ich zjednoczeń objętych planowaniem terenowym — uchw. RM — Nr 3, poz. 14

organizacji spółdzielczych budownictwa mieszkaniowego — uchw. RM — Nr 3, poz. 15

Fundusz płac

korekta i kontrola — uchw. RM — Nr 7, poz. 53
składniki — uchw. RM — Nr 7, poz. 54

bezosobowy — zm. zarz. PRM — Nr 7, poz. 57
premiowy pracowników umysłowych w niektórych przedsiębiorstwach i zjednoczeniach (jednostkach równorzędnych) — wyt. Przew. K.Pr.Pł. — Nr 5, poz. 41

Fundusz zakładowy

w państwowych przedsiębiorstwach przemysłowych — zm. rozp. RM — Nr 5, poz. 38
w przedsiębiorstwach górnictwa węglowego, w przedsiębiorstwach energetycznych oraz w przedsiębiorstwach przemysłu gazowniczego — rozp. RM — Nr 9, poz. 70

Fundusz za osiągnięcia ekonomiczne załóg

zarz. PRM — Nr 4, poz. 30

K

Kobiety

zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy —
uchw. RM — Nr 6, poz. 44

Kolegia ds. wykroczeń

powołanie — ust. — Nr 7, poz. 49

Komisje dyscyplinarne

dla pracowników zatrudnionych w Polskiej Akademii
Nauk — rozp. RM — Nr 2, poz. 9

Kultura

powiatowy fundusz rozwoju — uchw. RM — Nr 8,
poz. 63

Książeczki żeglarskie

obowiązek prowadzenia — zarz. M Żegluga — Nr 8,
poz. 68

Kwalifikacje

kadr w przemyśle — analiza i ocena wykorzystania —
wyt. Przew. K. Pr. Pł. — Nr 3, poz. 20
pracowników prezydiów rad narodowych — rozp.
RM — Nr 6, poz. 42

L

Leczenie uzdrowiskowe — zob. uzdrowiskowe leczenie

Listy załóg

na statkach morskich — zarz. M Żegluga — Nr 8,
poz. 68

M

Mieszaniowe budownictwo

rozwój zakładowego budownictwa mieszkaniowego
realizowanego sposobem gospodarczym — uchw. RM —
Nr 8, poz. 60

N

Naczelna Organizacja Techniczna

udział w intensyfikacji gospodarki i rozwijaniu nowej
techniki — uchw. RM — Nr 9, poz. 72

Narodowy plan gospodarczy

uchw. Sejmu — Nr 5, poz. 36

Nauka zawodu

w zakładach rzemieślniczych — rozp. Przew. Komitetu
Drobnej Wytwórczości — Nr 9, poz. 76

O

Odpowiedzialność pracowników

za naruszenie dyscypliny budżetowej — rozp. RM —
Nr 5, poz. 37

Odnaki

Zasłużony pracownik Handlu Zagranicznego — uchw.
RM — Nr 9, poz. 73

Zasłużony pracownik przemysłu lekkiego — uchw. RM
— Nr 3, poz. 17, zarz. M Przemysłu Lekkiego — Nr 6,
poz. 46

Zasłużony pracownik rolnictwa — zarz. M Rolnictwa —
Nr 2, poz. 10

Zasłużony Działacz Kultury Fizycznej — uchw. RM —
Nr 9, poz. 74

Zasłużony Mistrz Sportu — uchw. RM — Nr 9, poz. 74

Zasłużony Działacz Turystyki — uchw. RM — Nr 9,
poz. 74

P

Płace

Podwyżka najniższych płac — uchw. RM i CRZZ —
Nr 1, poz. 1, zarz. Przew. K.Pr.Pł. Nr 1, poz. 2

Podatek od wynagrodzeń

od premii obiektowych — Pismo okólnie Przew. K.Pr.
Pł. — Nr 3, poz. 21

Podatek wyrównawczy

zmniejszenie obciążenia — rozp. RM — Nr 7, poz. 51

Pracownicy ośrodków badawczo-rozwojowych

warunki pracy i zasady wynagradzania — uchw. RM
— Nr 1, poz. 5

Pracownicy nauki

warunki zatrudniania w instytutach naukowo-badaw-
czych — rozp. RM — Nr 1, poz. 4

Premiowanie

robotników i pracowników umysłowych przedsię-
biorstw przemysłowych i nadzorujących je zjedno-
czeń oraz niektórych innych gałęzi gospodarki w 1971
roku — uchw. RM — Nr 4, poz. 26

R

Renty — zob. emerytury

S

Sanatoria — zob. Uzdrowiskowe leczenie

Skargi

organizacja przyjmowania, rozpatrywania i załatwia-
nia — uchw. RM — Nr 8, poz. 64

Socjalne pomieszczenia

rewindykacja — zarz. PRM — Nr 4, poz. 29

T

Technika zawodowe

dla przodujących robotników — uchw. RM — Nr 8,
poz. 61

U

Ubezpieczenia komunikacyjne

zm. rozp. RM — Nr 7, poz. 50

Umundurowanie

pracowników resortu komunikacji — uchw. RM —
Nr 9, poz. 75

Ubezpieczenia społeczne

składki i świadczenia dla pracowników zatrudnionych
w zakładach prowadzonych na podstawie umowy zle-
cenia lub umowy agencyjnej — rozp. Przew. K.Pr.
Pł. — Nr 1, poz. 6

Urlopy dodatkowe

dla pracowników zagrożonych gruźlicą — zarz.
M Zdrowia i Opieki Społecznej oraz M Komunikacji —
Nr 3, poz. 19 i Nr 4, poz. 31

Urlopy wypoczynkowe

ustalanie stażu pracy, od którego zależą uprawnienia
urlopowe — zm. rozp. RM — Nr 7, poz. 52
dla inwalidów I i II grupy wykonujących pracę na-
kładczą — uchw. RM — Nr 8, poz. 59

Uzdrowiskowe leczenie

zasady korzystania — zarz. M Zdrowia i Opieki Spo-
łecznej — Nr 4, poz. 32, 33 i 34

Uposażenie — zob. wynagrodzenie

W

Wykroczenia

kodeks — ust. — Nr 7, poz. 48

Wynagrodzenie

pracowników instytutów naukowo-badawczych —
rozp. RM — Nr 1, poz. 3

pracowników ośrodków badawczo-rozwojowych —
uchw. RM — Nr 1, poz. 5

pracowników prezydiów rad narodowych — rozp. RM
— Nr 6, poz. 42

pracowników administracyjnych sądów powszechnych
i sądów ubezpieczeń społecznych — zm. rozp. RM —
Nr 9, poz. 71

radców prawnych i referentów prawnych — zm. uchw.
RM — Nr 7, poz. 55

za czas zwolnień od pracy pracownicy wychowujących
dzieci do lat 14 — uchw. RM — Nr 6, poz. 43

Wnioski — zob. skargi

Z

Zatrudnienie

pracowników naukowo-badawczych w instytutach
naukowo-badawczych — rozp. RM — Nr 1, poz. 4

pracowników ośrodków badawczo-rozwojowych — Nr
1, poz. 5

kobiet w niepełnym wymiarze czasu pracy — uchw.
RM — Nr 6, poz. 44

Zasiłki rodzinne

podwyżka — uchw. RM — Nr 1, poz. 1, zarz. Przew.
K.Pr.Pł. — Nr 1, poz. 2

Zaświadczenia

ograniczenie żądania — zarz. PRM — Nr 8, poz. 65